

ek remé-
megnyil-
eiket.
annak az
rró a ta-
ni kény-
n vissza-
nergiaiva
előtt el-

száros és

i üzemei
ási soro-
mentesáru
„Krep-
mesváron
tezett, az
t.

uti Sán-
gon disz-
lentkezik
z üzletre
Imre ko-
iz vagon
get vesz
egy. Kun
nagyobb
ások az
... bün-
lás miatt
lentéshez
k, becsa-
ák, hogy
gozott és

Temesvár

ány nap
ég orszá-
ik Mesz-
ereskedő
több bu-
több mó-
yek. Te-
öven bi-
fel, mert
a félmil-
litény-
ihari pa-
enthetet-

nek vád-
argiu Já-
semmitő-
a, Déván
st, Masz-
mesvárra
ulva az
zör-szél-
ujra le-
s. m.

ánár ol-
tanulók
ét. Je-
atal el-

s
ás
g

ére to-
vatala.

al. Sze

tervező és kiadó
atal Strada Iorga
it Jókai-utca) Nr.
Telefonszám 875.
fizetési ár egész évre
lej, félévre 280 lej,
nyedévre 150 lej, egy
apra 50 lej. — Kül-
re ezeknek az árak-
ak a kétszerese. — Hir-
etek tarifa szerint

Cluj - Kolozsvár, 1928.
II. évfolyam 146. szám

MAI VILÁG

Ara számonként 2 lej
Péntek, június 29.

A Mai Világ az embe-
riség szellemi és erköl-
csi megújulásáért, az
ellentéteknek békés ki-
egyenlítéséért, a nem-
zetek és osztályok sza-
bad szövetségéért s a
népkisebbségek kulturá-
lis, gazdasági és politi-
kai egyenjogúságáért
száll sikra a betű erejével

Főszerkesztő: KÁDÁR IMRE Főmunkatársak: KÓS KÁROLY, MOLTER KÁROLY Felelős szerkesztő: SERESS JÓZSEF

Koalíciós kormány Jugoszláviában

(Belgrád, június 28.) A holnap Vi-
dovdan egyesülési ünnep folytán a bel-
politikai feszült helyzetben egy kis szél-
csönd állott be. A parlamentben hiszik,
hogy a király visszatéréseével Vukies-
vics kormánya lemond. Széles alapú
koalíciós kormány alakításának lehet-
ségéről tárgyalnak politikai körökben,
amelyben a horvátok is helyt kapnak.
Ez esetben a mostani kormány még el-
intézné a nettunói szerződés ratifikálá-
sát, a stabilizációt és az őszi új választá-
sokat. Ha a horvátok továbbra is kö-
vetelik a szkuptsina feloszlását, ak-
kor Vukiesevicsék nem mondanak le és
a parasztpárti demokraták koalíció nél-
kül fogják megkísérelni a sürgős külpo-
litikai kérdések likvidálását és kikerü-
lését annak, hogy a július huszonhete-
dikén lejáró olasz barátsági szerződést
megújítani kelljen.

Ne motorbiciklizzen, aki nem tud

(Déva, június 28. A Mai Világ tu-
dósítójától.) Sulyos szerencsétlenség
érte tegnap délelőtt Secrean Péter
piskii órásmestert. Nemrégén vásárolt
motorbiciklijével Déváról Piskii felé
igyekezett. A Csángótelepen vele
szemközt jött egy Temesvár 1373 jel-
zésű gép, amely azonban rögtön meg-
állott, mihelyt Secrean megpillantotta.
Secrean ugyanis nem tudta jól ke-
zelni a gépet s az uttesten valóságos
imbolyogva ment tova. Ez tünt fel
Fodor József sofförnek s a gépet
megállította. Minden óvatosság azon-
ban hiábavaló volt, Secreanu a követ-
kező pillanatban teljes sebességgel ne-
kiszaladt az álló autónak.

Az ütdés következtében Secrean
azonnal lábát törte s rögtön beszálli-
tották a megyei kórházba, míg a
háta megett ülő csupán kisebb sérülé-
seket szenvedett. Az autónak a hű-
tője tört el, amelynek megcsináltatá-
sa mintegy 20.000 lejbe fog kerülni.

A hatóságok a felelősség megállá-
pítása végett a vizsgálatot bevezették.

Szerviz vásár!

Karlsbadi ebédlő szerviz 350 l
Karlsbadi kávé szerviz 260 l
Karlsbadi csésze párja 20 l
6 személyes metszett üveg szerviz 180 l

Fischer
üvegudvar
CLUJ

Áthatalmatlan kód gátolja a mentőexpedíciók útját

(Osló, június 28.) Az itteni nagy
napilapok gyűjtést indítottak és ha-
talmos összegeket teremtettek elő
Amundsen megmentésére. A mentő-
expedíció technikai előkészületei meg-
történtek és az expedíció csak alkal-
mas időt vár, hogy indulhasson Nagy-

számu haditengerészeti, halász és
vadász hajó van utban az északi sark-
ra, melyek szintén kísérleteznek
Amundsen megmentésére. A repülő-
vállalkozásokat egyelőre az áthatalma-
talan kód gátolja.

(Kinsbay június 28.) Sverdup svéd kapitány kijelentette, hogy tovább nem
vesz részt Amundsen felkutatásában, mert eddigi kutatásai meggyőzték, hogy a
hős sarkkutató Guerarddal együtt elveszett. Legközelebb Hubby Quentry Strass-
bourgh és Roosevelt Tordenskjördsaers hajókkal indulnak el a további kutató-
sokra.

Ragy viharok Európaszerte

(Cluj-Kolozsvár, június 28.) Az
este és éjjel Európa különböző
vidékein nagy viharok voltak, a
melyek a rádióleadóállomások
munkáját lényegesen akadályoz-
ták.

A hamburgi meteorológiai in-
tézet jelentése szerint változó, eny-
hűvösebb esős idő várható Kelet-
európában, nyugati irányból fo-
kozódó hőmérsékletcsökkenéssel.

A miniszterelnök és Tatarescu miniszter tanács- koztak a kisebbségi kérdésről

(Bucuresti, június 28. Saját tud.) Bratianu Vintila miniszterelnök tegnap
hosszu tanácskozást folytatott Tatarescu és Nistor miniszterekkel.

Tatarescu miniszter erdélyi utjáról tért vissza és előadta tapasztalatait a
közigazgatási és politikai állapotokról. Ezenkívül informálta a miniszterelnököt
bizonyos kérdésekről a kisebbségeket illetően. E kérdések a tegnapi miniszter-
tanácson is szóba kerültek s tárgyai lesznek a miniszterközi kisebbségi bizottság
megvitatásainak.

A minisztertanács utasítást ad a július elején Hágában tartandó népszö-
vetségi ligák kongresszusára utazó román delegátusoknak is, hogy milyen köz-
léseket tehetnek a kormány azon terveire vonatkozólag, amelyek a kisebbségi
kérdés megoldására vonatkoznak.

Egyes bukaresti lapokban tudósítás jelent meg arról, hogy a kormány és a
Magyar Párt között tárgyalások kezdődtek volna. A hirt a Magyar Pártnak
sem erősítik meg, kormánykörökből pedig azt az értesítést kapjuk, hogy a Ma-
gyar Párt valóban számos esetben interveniált egyes kérdésekben, anélkül azon-
ban, hogy a kormány messzebbmenő tárgyalásokat kezdett volna a Magyar
Párt reprezentánsaival.

Marosvásárhely városa likvidálja kényes természetű problémáit

Napirenden a földgázszerrződés — Elintéződött a prefektus lakás-
ügye — Ionescu volt prefektus számlája és Dandea aktái

(Târgu Mures-M. vásárhely, június 28.
A Mai Világ tudósítójától.) A maros-
vásárhelyi városi nagytanács (delegatía
permanente) csütörtökön délután öt óra-
kor ülést tart, melyen a földgázszerrző-
dés végleges szövegét első olvasásban
terjesztik elő elfogadásra.

Ezt a helyzetet súlyos komplikációk
előzték meg, amelyek nyomán

Bernády polgármester kénytelen
volt jelentést tenni a belügyminis-
tériumhoz is, hogy a tanács munka-
képességét helyreállíthassa.

A nagybizottság tekintélyes része ugyan
is kifogást emelt az ellen, hogy Borea-
nescu prefektus más lakás hiányában a
városházára költözött be. Ugyancsak
erős kritika kísérté Ionescu volt prefek-
tus ténykedését, mellyel ez még Dandea
idejében 60.000 lejes számlát csinált a

városi nyomdában s ezt az összeget máig
sem fizette be a város pénztárába. Végül
a Dandea-féle városi rezsim gazdálkodá-
sának átvizsgálását követelték sokan,
amelyben miniszteri vizsgálóbiztos is
járt már Vásárhelyen. Ezek az akták a
belügyminisztériumban rekedtek meg.

A permanensbizottság tagjainak zöme
ezek miatt az ügyek miatt nem lá-
togatta az üléseket s csaknem fel-
borult ezek nyomán a földgáz-
szerrződés is.

Bernády polgármester erélye és tapin-
tata most mindezekben a kérdésekben
megtalálta a kivezető utat.

Boreanescu prefektus alkalmas magánla-
kást bérelt a városban. Ionescu prefek-
tus számláját peresítették, a Dandea-
rezsim aktáit pedig visszakerik a mi-

nisztériumból s azok sorsa fölött

a közgyűlés fog dönteni.

Mindezekben az ügyekben előterjesz-
tést tesz Nedescu polgármesterhelyettes,
aki a szabadságon levő Bernády György
helyett a csütörtöki közgyűlést vezeti.
Az ügyek illetően való kialakulása

közmegnyugvást keltett a nagyde-
legáció tagjaiban

s semmi kétség, hogy a mai közgyűlés a
földgázszerrződést, amely Marosvásár-
hely ipari jövőjének kulcsa, elsőolvasá-
ban egyhangulag elfogadják.

Bernády szabadságát szerdán kezdte
meg. Két hetet családjával körében tölt el,
majd félhét-fürdőre megy gyógykurára.

Lemondott a lengyel kormány

(Varsó, június 28.) A lengyel ko-
mány tegnap benyújtotta lemondását. A
köztársasági elnök elfogadta a lemon-
dást és aláírta az új miniszterek kineve-
zési dekrétumát. Az új kormány követ-
kezőképpen alakult: miniszterelnök Bar-
tel, közoktatásügyi Svitalski, közleke-
désügyi Kuehn Alfréd mérnök, Pilsudski
tábornagy megtartja a hadügyi tárcát
és a hadsereg főfelügyelőségét s a többi
tárcákban változatlanul a régiak ma-
radtak.

Tiltakozás a szovjetpropaganda ellen

(Beirlin, június 28.) A Wolff táv-
irati hivatal jelenti Pekingből: A
nankingi kormány tiltakozó jegy-
zéket készít a Délkinában üzött
szovjetpropaganda miatt, a jegy-
zék beavatottak szerint erélyes
hangu lesz és Moszkván kívül a
Népszövetség is meg fogja kapni
egy példányát.

Sas Ede halála

(Budapest, június 28.) Sas Ede a ki-
tűnő író és hírlapíró, több Budapesti na-
pílap munkatársa tegnap szívbajban,
hosszabb betegeskedés után meghalt. Ér-
dekes, hogy épen halála napján nyilvání-
totta a hírlapírók nyugdíjintézte rok-
kantnak és kiutalta számára a rokkant-
segélyt.

Megkötötték a csehszlovák-lengyel szerrződést

(Varsó, június 28.) A csehszlovák
gazdasági bizottság többnapos tárgyalá-
sai után ma aláírta a csehszlovák-leng-
yel kereskedelmi szerrződés kiegészíté-
sére szolgáló végrehajtási utasításokat
és jegyzőkönyveket. A két ország meg-
bizottainak tekezte azzal ért véget,
hogy mindkét oldalról kijelentették, mi-
szerint a kereskedelmi problémák megol-
dása kiválóan sikerült.

Megakadályozott bomba- merénylet

(Newyork, június 28.) Buenos ayresi
jelentés szerint a rendőrség tegnap spa-
nyol anarchisták bombamerénylet kísér-
letét akadályozta meg. Tíz letartóztatás
történt.

Huszonöt borsai földmives megkínzói ellen emelt vádat az ügyész

A hatóság elleni erőszakkal vádolt földmivesek helyett a csendőrök kerülnek a vádlottak padjára

(Cluj-Kolozsvár, június 28. Saját tudósítónktól.) A kolozsvári törvényszék Dunca tanácsa tegnaptárgyalta három csendőrt: Diaconescu Petre, Nemes Mihail őrmestereit és Pál Dionisie káplár bűnügyét. Az eljárás Borsa község lakosságának magánfeljelentése alapján indult meg és a csendőröket olyan kínzásokkal vádolják meg, amelyek minden bizonnyal páratlanul állanak a csendes Borsa község történelmében. A törvényszéki tárgyaláson felolvasott terjedelmes vádirat az alábbiakban számol be a megdöbbentő eseményekről:

Komplikációk a legelővel

Az agrárreform nyomán Erdély és Bánság igen sok helyén maradtak elintézetlenül ugynevezett földügek, amelyek aztán nem egyszer hadakozás kiokoskodására adtak alkalmat az egymásközött civódó községek között. Az egymás mellett fekvő Borsa és Fejérd községeknek szintén volt egy ilyen természetű elintézetlen földüge. Nem volt tudvalevőleg eldöntve, hogy a Borsa község mellett elterülő legelő Borsához, vagy pedig Fejérdehez tartozik.

Ebből kifolyólag a két község lakosai között napirenden voltak a civódások. Az elmúlt év májusában

a földért folytatott harc élesre fordult

és ezért békétárgyalások indultak meg a községek képviselői között, a tárgyalásokba azonban váratlanul beleavatkozott a borsai csendőrség.

Dieconescu Petre borsai csendőr-őrmester egyenes rendeletére a csendőrök elhajtották a kétes legelőről a Borsa községbeliek marháit. A falusiak idejében tudomást szereztek róla, azonnal a színhelyre mentek, hogy megakadályozzák a legelő állatok elhajtasát.

Borsa község véres éjszakája

A csendőrség a falusiak tiltakozó közbelépését erőszakoskodásnak minősítette és ezen a címen még aznap letartóztattak huszonöt földmives gazdát.

A feljelentés szerint az események ezután borzalmas fordulatot vettek. A letartóztatott parasztokat a borsai csendőrségre kísérték, ahol másfélnapon keresztül véresre kínozták őket. Egyenként mondják el a történeteket:

— A letartóztatás után bevitték az őrmester ur szobájába. Este lehetett már. Levetették a kabátom és egy bikacsökövel

addig verték a hátam, amíg elborította a vér.

Egy másik feljelentő újabb részleteket szolgáltat:

— Késő este Nemes Mihály levitt a pincébe, aztán rámondott: „ma vért iszom.” Megkötözték, lehúzta a cipőmet és

a talpamat úgy összeverte, hogy térdencsuszva vonszoltam magam vissza a szobába,

ahol másfél napon keresztül elzárva tartották.

Ilyen hangnemben számol be a feljelentés Borsa község véres éjszakájáról. Huszonöt agyokírozott földmives emelt vádat a borsai csendőrök ellen, akik

félíg meztelenre vetkőztetve brutalizálták őket

ugy, hogy nagyrésztük negyven napon túl gyógyuló külső és belső sérüléseket szenvedtek.

Az ügyesség átveszi a vád képviselőt

Másfélnapi kínzás után — mondja a feljelentés — a letartóztatott földmiveseket átkísérték a kolozsvári VI. hadtest hadbírósgának fogházába. A hadbírósg a csendőrség jelentése alapján hatóság elleni erőszak címén vádat emelt a borsai parasztok ellen, a tárgyalás folyamán azonban beigazolást nyert ártatlanságuk és a tannuvallomások, valamint a kézenfekvő bizonyítékok alapján

a hadbírósg mind a huszonöt parasztot felmentette a vád és annak összes következményei alól.

A felmentő ítélet után a megkínzott földmivesek súlyos testisértés címén bűnvádi feljelentést adtak be a csendőrök ellen a hadbírósgához, ahonnan az

ügyet tárgyalás végett a kolozsvári törvényszékhez tették át.

A tegnapi főtárgyalásra, mielőtt a bűnügy érdemben való letárgyalására kerülhetett volna a sor,

Filipescu bíró ideiglenesen kinevezett ügyész pergátló kifogást emelt.

Rámutat arra, hogy a szóbanforgó ügy sokkal súlyosabb természetű, mint holmi testisértés és ezért

az ügyesség hivatalból átveszi a vád képviselőt

oly módon, hogy a feljelentés alapján formális vádirat készüljön a vádlott csendőrök ellen.

Kérte továbbá az ügyész, hogy a törvényszék rendeljen el szigorú ügyességi vizsgálatot az ügyben, tekintve, hogy

a bűnpörnek huszonöt sértettje és több mint nyolcvan tanuja van,

akiket csak a hadbírósgon hallgattak ki eddig, ott is csak hatóság elleni erőszak ügyében.

A törvényszék

helyt adott az ügyész érvelésének és elrendelte a legszigorúbb vizsgálatot az ügyben.

Az aktát áttették a vizsgálóbírói kabinethoz, amely a vizsgálat lefolytatása után vádiratot készít a csendőrök ellen,

A kormány megint jobb híreket kapott a kölcsönről

(Bucaresti, június 28. Saját tud.) A mai nap folyamán valamivel optimistább a kormánykörök hangulata a stabilizációs kölcsönt illetően. Tegnapi már komoly formában beszéltek arról, hogy az egész manipulációt össze kell halasztani. Ezzel szemben ma a kormány egy jelentős tagja kijelentette, hogy újabb hivatalos hírek nincsenek ugyan, de egy magántáviratból, amely hitelre tarthat számot, a helyzet javulása állapítható meg.

A kormány nem mondott le a reményről, hogy a kölcsön létrejön és várja a hírt a vonatkozó szerződések aláírásáról.

Egyes körök szerint a kormány maga lanszírozza a kedvezőtlen híreket, hogy annál jelentősebb legyen majd a kölcsön megkötésének híre s ezzel a taktikával egyben a börzspekulációnak is gátat vet a kormány.

Emberöléssel vádolnak egy besztercei földbirtokost

A besztercei sópuska története a kolozsvári tábla előtt

(Cluj-Kolozsvár, június 28. A Mai Világ tudósítójától.) Steiner János közismert besztercei földbirtokos állott tegnapi vádlottként a kolozsvári ítélőtábla büntetőtanácsa előtt.

A besztercei törvényszék vádirata szerint Steiner az elmúlt év őszén fegyverrel agyonlőtte a szőlőjében bujkáló Göbl Mihályt. A törvényszék a tanuvallomások alapján önvédelem esetét látta

fenforogni és ezért felmentette a földbirtokost a szándékos emberölés vádjáról.

A tábla tegnapi tárgyalásán előadta a súlyosan megvádolt földbirtokos, hogy

nem is rendes fegyverrel, hanem sópuskával lőtt rá Göblre,

akiről már régebbi idő óta gyanította, hogy rendszeresen fosztogatja a szőlőjét.

Az emlékezetes napon valóban rajta is csípte Göblt, amint a tilosban bujkál. Megállásra szólította, mire Göbl nekiugrott és ártalmatlanná akarta tenni. A verekedés hevében sóval töltött fegyvert használta, amelyről — úgy mond —

sohasem tettezte volna fel, hogy halált is okozhat.

A tábla számos tanút kihallgatott, akik igazolták, hogy Göbl és Steiner között nem volt ellenségeskedés és így megerősítették a jogos önvédelem valószínűségét. Az ítélet kihirdetését a tábla július 4-re halasztotta.

MOZIVILÁG

Ossy félrelép

Ossy Osswald a rég nem látott bájos csillag ismét szerepel szimpatikus partnerével, a szép Livio Pavanellivel. Két kiváló márkájú filmsztár ezuttal a modern strandélet legkarakteristikusabb filmjében, az „Ossy félrelép” vigjátékban találkoznak. Szellemes, sziporkázó szűzszerű jeleneteken keresztül harmónikus egészítik ki egymás talentumát és a német fürdőélet kulisszái mögött meghúzódó „diszkrétit” élvezetes formában örökítik meg meg.

A film felépítése mondhatni a francia négyes szisztémájának keretein belül történik. Két modern férj és két modern asszony, akiknek utjai elválnak, azért, hogy bizzar kalandokon és könnyen „végzetessé válható” eseményeken keresztül megint visszatérjenek egymás karjaiba. A káprázatos szerelmi élet keresztül-kasul négyfelé szövéődik.

A mondain élet sajátosságai elevenednek fel ebben a filmben, olyan speciális formában, amelyhez hasonlót alig találunk. Ossy Osswald az aranyos kis csapodár asszonyka hűtlen barátnőjével nem átalja megszökni otthonról, amíg férje távol van és fürdőre utazni, flörtöt szőni és szerelmi kalandokba verni aranyos buksi fejét. A házasság csak addig boldog, amíg komplikációkkal van tele. Ezt a principiumot hirdeti az „Ossy félrelép” is, amelynek sikere biztosítva van.

Az „Ossy félrelép”, amelyet a közeli napokban mutat be a Select-mozgó, Ossy Osswald és Livio Pavanelli alakítják.

Szenzációs rádió-ujdonságok

érkeztek az

ELECTRIKÁHOZ

Cluj, Calea Victoriei No. 1
(volt Kossuth Lajos-utca)

Hangszóró [Lautsprecher]
Lei 920-tól!

Hotel Metropol Bukarest

a királyi palotával szemben

MAI VILÁG

minden olvasója

15% kedvezményt kap a szobaárakból

ha felmutatja ezt a hirdetést!

Belvárosi
kerti lakásban
üres szoba

vagy butorozva július 1-től

kiadó

Cim a kiadóban

MIRJAM

A híres jósno Kolozsváron!!!

egy fényes ajánlatot tesz. Meg akarja jósolni Önnek, hogy boldog, áldott és eredményteljes lesz-e a jövője?

Lesz-e eredménye a szerelmében, a házasságban, a vállalkozásaiban, terveiben, óhajaiban? Válaszol egyéb pontokra is. Mindez csak a tenyereiből a chiromántia alapján derül ki.

MIRJAM életét elemzően állapítja meg és személyes tanácsokkal szolgál, ami Önt nemcsak ámulatba ejti, hanem még fel is lelkesíti!

Keresse fel és meglátja, milyen nagy meglepetés vár Önére! Található: Vár-utca 2. sz. alatt. Egész nap este 8 óráig.

HÍREK

*

A 28-as kabin titka

vagy

nyári mese a strandon

(Cluj-Kolozsvár, június 28. Saj. tud.)

A nyári szerelem nem nyári mese és buján terem az ugorkaszézonban. Kolozsvár legújabb „nyári szenzációját” ősi szokásokhoz híven diszkrécióval kezelik, amelyhez mi is tartjuk magunkat, tekintve, hogy — a strandon történt. Egyszerű, de igaz mese, amelynek szálai valahol a víz alatt szövődtek. Később a „szálak” a medencéből napvilágra kerültek. Egy fiatal ember, meg egy fiatal lány: mindketten csinosak, kedvesek és medvesek. A vizalatti diskurzust bátorítottak a strand perzselő homokján tovább ülni, amíg egy 28-as számot viselő kabinhoz értek, amelyet összevesztettek saját külön-külön kabinjukkal. Egyszerre nyitották ki az ajtót és egyszerre zárták azt be, nyilván tévedésből. Az ügyeletes rendőrszolgálatnak csak ez az „egyszerre” tűnt fel. A kabinajtó a rendőri szóra felpattant, a rendőrszolgálat a paragrafusokra hivatkozott. Aztán jött a „proces-verbal”, amely szétrebbentette a két fiatal társalgót. Melegük volt odakünn és nagyon elmerültek a diskurzusban, szegények, a kabin hűsében akarták folytatni. Nem kell azért rosszra gondolni...

* LAPUNK BUDAPESTEN állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában VIII. Baross-tér 19.

— Az Erdélyi Szénbánya Rt. egeresi villamos központjának felavatása. Fényes külsőségek között fogják felavatni június 30-án, szombaton az Erdélyi Szénbánya Részvénytársaságnak az Egeres-gipszgyárak állomáson épült új villamosközpontjait. Az avató ünnepség részletes programja: 10.45 órakor indulás automobilokon a társaság Cluj, Calea Regele Ferdinand 143 sz. alatti székházától, 12 órakor érkezés Egeres-gipszgyárakhoz, 12.10 órakor a villamos központ, szénrakodó és szénosztályozó berendezés megtekintése, 13 órakor a bucurestii vendégek megérkezése Egeres-gipszgyárak állomásra a 7. sz. expresszszel, 13.10 órakor istentisztelet és a villamos központ felavatása, 13.30 órakor indulás automobilokon Ferencbányára, 14 órakor ebéd Ferencbányán, 16 órakor a Mihail Manoilescu-tároló és a ferencbányai bányaberendezések megtekintése, 17 órakor azon vendégeknek indulása automobilokon az Egeres-gipszgyárak állomásra, akik a 8. sz. expresszszel Bucurestii felé kívánnak elutazni, 18 órakor a többi vendégek visszatérése Kolozsvárra automobilokon. Az avató ünnepség napján a Bucurestii-oradeai 7. számú, valamint az Oradea-bucurestii 8. számú expresszvonat kivételképpen megállanak az Egeres-gipszgyárak állománán. Az avatás jelentős eseménye Erdély gazdasági életének.

— A vizum-átok. Számos olvasónk kérésére több külföldi fővárosba irtunk, hogy illetékes helyeken megtudjuk: milyen a vizum mai helyzete. Most csupán az osztrák választ ismertettük. Ausztriának nincs vizuma Német-, Svéd- és Írországgal, nem kell oda vizum Anglia, Svájc, Norvégia, Dánia, Kuba, Portugália, Finnország és Lettország lakosainak. Január eleje óta Csehszlovákiával is megszűnt a vizum-kényszer és június 30-ig 20 országgal lesz kölcsönös vizum-eltörles. Az idegenforgalom föltűnően emelkedik, mert hisz nem épp az anyagi teher, hanem a sok szaladgálás és bosszúság az, ami a vizummal kapcsolatban egyáltalán nem használ az idegenforgalomnak. Nálunk még senkivel szemben sincs a vizum felfüggesztve és már tragikomikussá kezd válni az, hogy a vizumdíjakat „nélkülözhetetlen” államjövendelmek között emlegetik.

— A Kolozsvári Iparos Egyet Dalkörének műsoros estélye. A Kolozsvári Iparos Egyet Dalkörének táncal egybekötött műsoros estélye június 30-án, szombaton este 9 órakor lesz az elagolt iparcsoznak a Rudolf-uton lévő Aggmenházában. Szórakoztató műsor, szépségverseny, táncverseny és konfetticsata fog szórakoztatni nyújtani. Belépődíj nincs, a műsor megváltása azonban kötelező.

— Felmentettek egy emberöléssel vádolt soffírt. Dési tudósítónk jelenti: A dési törvényszék II. szekciójának büntetőtanácsa tegnap délelőtt tárgyalta Marza Ferenc dési soffír bűnügyét. A vádirat szerint Marza, az elmúlt év őszén aulójával elűtött Nagyiklód mellett egy Manciu Mihály nevű földmivest, aki az elgázolás után azonnal meghalt. A törvényszék több tanút hallgatott ki, akik igazolták, hogy a szerencsétlenségért semmilyen körülmények között nem a soffírt terheli a felelősség. Dr. Giurgiu János kolozsvári ügyvéd védőbeszéde után a törvényszék felmentette a soffírt a vád és annak összes következményei alól.

— Meztelenre vetkőzött a rendőr előtt. Pozsonyból jelenti: Kicer János koldust egy rendőr elő akarta állítani, de az ellenkezett és nyílt utcán meztelenre vetkőzött, közben botjával a rendőrt többször fejbeverte. A harcias koldust csak nehezen tudták lefegyverezni és a rendőrségre kísélni.

— A somerok tornaünnepélye. A helybeli someresapatok nagy tornaünnepélyt rendeznek vasárnap, július 1-én az Izraelita Nőegylet Napközi Otthonában (Calea Victoriei 88). Az ünnepélyen változatos tornamutatók, gulák, versenyek, kitűnő szórakoztató játékok, konfetti- és szerpentinesaták, gyermekszépségverseny, szabadsziupad és sok, sok más játékok lesznek. A jó gyermekek kitűnően fognak mulatni. Az ünnepély kezdete d. n. 5 órakor.

— A Pen-klubok oszlói kongresszusa a szabad könyvforgalomért. A norvég királyi tegnap fogadta a Pen-klubok nemzetközi kongresszusának tagjait Oszlóban. Az oszlói tanácskozásnak első jelentős eredménye az a határozat, amelyet a kongresszus Cremieux francia delegátus szövegezésében hozott s amely a könyvek szabad forgalmáért száll sikra és egyben jelentést kér minden országból a cenzura-rendszabályokról.

* Ha takarékoskodni akar, fűszer és csemege szükségletét Nagy Kálmánál Str. Tunarilor 2. szám alatt (Szenes ház) szerezze be. Friss töltésű ásványvizek. Naponta friss tea vaj.

— A vakációzó diákok molesztálása ellen. Marosvásárhelyről jelenti: A marostordai szülők egy küldöttsége tegnap felkereste Orbán Balázs kamarai képviselőt, akit arra kért, interveniáljon a Magyarországon tanuló romániai diákok ügyében, akiket a határállomásokon hosszas molesztálásnak és faggatásnak tesznek ki, hogy nem tagjai-e valamely irredenta egyesületnek. A képviselő az ügyben szombaton jár közbe Duca belügyminiszternél.

— Bicskázás. Déváról jelenti: Június 18-án Grandan Joan petrillai lakos a szürkület leple alatt megtámadta Hecceg Miklós szintén petrillai lakost és áldozatán több sebet ejtett. A szerencsétlen embert a petrosényi kórházba szállították, ahol nagy beteg fekszik.

— A Poale Cedek műsoros estje. A „Poale Cedek” zsidó iparosok egyesülete július hó 1-én, az Építőmunkás-Otthonban, Aggmenház alapjuk javára, alábbi programmal magas nivóju műsoros estét rendez. Megnyitóbeszédet tartja dr. Fischer József, a Zs. M. Sz. elnöke, Izsák Laura zongora-, Osváth Klári tánc-, Simón Tibor szavalt-, Hajnal Győző ének-, Sámuel Hermin hegedű-, Gersin Tera tánc-, Somér szavaltó kórus szavalt-, Gityál Kálmán hegedű-, Lövy Leopold ének-, Adler Ernő cselló-, Rosenblatt Rózsi ének- s végül Rabecz Benjamin főkantór ének-számait biztosítják az est sikerét. Az ének-számokhoz a zongorakíséretet Róth Piri és Izsák Laura adják. Konferánsz dr. Knöpfler Bernát.

— A nyomdászok János-ünnep. A Romániai Grafikai Munkások Szövetségének Cluj VI. kerülete, a Gutenberg Dal- és Zenegylet közreműködésével, július 8-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel, a Cal. Feleacului 38 szám alatti Kacsó-kert összes helyiségeiben táncal, kugliver-sennel, női szépségversennyel, nagy konfetti és szerpentin-csatával, világpostával stb. egybekötött jótékony célú János-ünnepet rendez. Az ünnepély igen kedvesnek ígérkezik.

— „A megszünt Istenek és csodák” muzeuma. Moszkvából jelenti: Érdekes muzeum nyílik meg itt a napokban a homlokzatán felírva és bejegyezve „Megszünt Istenek és megszünt csodák” muzeuma címmel. Céljai és tartalma címében van megjelölve.

— Megölte az alkohol. Déváról jelenti: Körösbánya melletti egyik patak árkában a napokban egy holttestet találtak. A vizsgálat megállapította, hogy az Bisorca Áron hullája. Bisorca Áron megrogzított alkoholista volt s most is, úgy látszik, ittás állapotban esett be a kis patakba, ahol meg is fulladt. A falusiak szerint Bisorcát utólérté „végzte.”

— Egy hetvennégy éves férfi szerelme — az öngyilkosság oka. Bécsben Weingartner Emilia húsznyolc éves gazdasszony öngyilkosságot követett el, ruháit petróleummal öntötte le és azután meggyújtotta. Halála előtt a leány kijelentette, hogy halálának dr. Wasala középiskolai tanár az oka. A tanár a mentési kísérletek közben ugyancsak égési sebeket szenvedett. A tanár hetvennégy éves és a leánynak többször tett szerelmi ajánlatokat, a leány azonban mindig elutasítóan válaszolt.

Megnyit a Strand-fényképészet. Hat levelező-lap 150 lej.

Ön is moziszinésznő akar lenni?

Olvassa el a MOZISZINÉSZNŐ című regény első és második füzetét, melyet teljesen ingyen kaphat meg minden újságelárusító bódében és a regényből megismeri a moziszinészek izgalmas kalandos életét. — Ha valahol nem kapná meg a regény INGYEN füzetét, írjon egy levelezőlapot a kiadónak.

Ig. Hertz Könyvkiadóhivatala
Bucuresti, I. Calea Victoriei 3.

A közönség panaszkönyve

Vevőfogás

Ugy látszik, Kolozsvár is meg van már fertőzve a „vevőfogdosók” által. Erre vall az a levél, amelyet az egyik főtéri üzlet tulajdonosa ír nekünk:

— Ideje volna, Szerkesztő Ur, hogy b. lapjában szót emeljen a rut vevőfogdosás ellen, amely kezd divatba jönni Kolozsváron.

— Hogy e tekintetben némely „ügyes kereskedő” (?) mit művel, azt leírni alig lehet. Nem lehet azért, mert a levélírónak nehéz nyomdrafestéket tűrő kifejezéseket találni, hogy az ilyen eljárást kellően jellemesse. Üzletem közelében van egy ilyen — jó kereskedő...

— Ha a kirakata előtt valaki — mindegy, hogy ki — megáll, a következő pillanatban mellette terem, izgomozog, köhécsel és mindaddig kerülgeti, míg szerét ejti, hogy az illető vele szóbaálljon. Ha ez megtörtént, már invitálja is befelé. Ha pedig nincsen senki a kirakata előtt, akkor ő maga áll oda és szemléli a kirakatot. Teszi pedig ezt olyan feltűnően, olyan groteszk mozdulatokkal, hogy az arra járóknak okvetlenül feltűnik és megállanak: „Mit is lehet itt látni.” A többi már a fentebb leírt módon következik.

— Engedje meg a mélyen tisztelt Szerkesztő Ur, hogy arra kérjem, méltóztassanak minden lehető elkövetni, hogy ennek a szégyenletes abuzusnak mielőbb végét vesse az illetékes hatóság.

— Hangverseny. Pénteken este 8-kor a Marianum dísztermében, a róm. kath. zeneiskola tanári kara — dr. Gyalui Ilona közreműködésével — Schubert-estét rendez a kath. nőegyletek kongresszusa alkalmából. Belépés díjtalan.

* Házmesteri állást keres fiatal gyermektelen házaspár. Cím a kiadóhivatalban.

* Lovasünnepély Péter és Pál napján. Divatkorzó, szép nők, daltás huszártiszták és bravúros lovasmutatók voltak a legfőbb jellemzői a béke idők lovasünnepélyeinek. A Kolozsváron állomásozó tizenegyedik calarasi huszárezredé az érdem, hogy Péter és Pál napján feleleveníti ezeknek az ünnepségeknek minden izgalmas szépségét. Iskolalovaglás, ugratások, ügyességi mutatók, sportverseny képezik az ünnepély főrészt. A lovasverseny nyínhelye a városi sporttelep mögötti kis futballpálya és pénteken délután pontban fél-öt órakor kezdődik.

* Kottát már 10 leitől kezdve kaphat nálunk. Hegedűs kottásbolt. Oradea-Nagyvárad.

Rinske-Toplice

(Rómerbad), a jugoszláviai Gastein, radioaktív hőforrás. Javallva csúszma, ischias, női betegségek, almatianság, étvágytalanság ellen, Gyorsvontat állóhely. Napi pénzió előszobában utószobában 80 diné.

Fogadjunk...

— Fogadjunk, Pancser, sem hiszi ha mondom, hogy Bratianu Vintila helyzete egy ponton nem különbözik Nobilitól.

— Espedig?

— Ő is külföldi mentőexpedíciót vár a pézügyi helyzet jégtáblájára.

— Ugy látszik, a jégtáblákra általában nehezen szállanak le a repülők.

— Igen, de hát Bratianu Vintila nem is igen vágyódik arra, hogy ezek az idegen repülők leszálljanak. Megelégszik vele, ha néhány rakomány külföldi tőkerakományt lehajítanak s aztán leszállás nélkül továbbállnak. De magyarázza meg, kedves Pancser, mi a különbség a külföldi kölcsön és a stabilizáció között?

— Hát annyi, hogy élt Kolozsváron két iktertestvér, akik hajszálra hasonlítottak egymáshoz. Egy napon az egyik meghalt. A másik másnap az uccán megy és szembejön vele egy ismerőse, aki így szól hozzá:

„Ah kérem, tulajdonképpen melyikük halt meg? Őr vagy a fivére?”

— Ez a különbség, Pancser? Dehát akkor, hogy lehet az, hogy a hírek szerint ez két különböző dolog, viszont egyik nem lehet meg a másik nélkül?

— Hát úgy, hogy Mórícka egy képszelapba elmerülve sokáig nézegeti a szíamí-ikrek fényképét. A papája végre megkérdezi tőle:

„Ugyan Mórícka, mit nézel annyit a szíamí-ikreken?”

— Azon gondolkodom — tűnődik Mórícka — vajjon hogyan szoktak ezek egymással versenyt futni?”

— És mondja, Pancser, eddig hány milliórdot sikerült így összehozni?

— Tudja, a könyvkötőműhelyben nagyon elszaporodtak az egerek. A könyvkötő rászól az inásra:

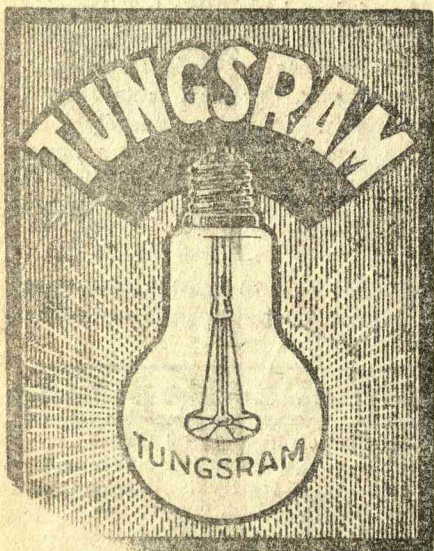
„Te Dóri, ott a sarokban van egy egérlyuk. Guggolj le szépen és leselkedjél. Ha kijön egy egér, jól vágd fejbe a penzlével.

Egy óra múlva megkérdi a mester:

„Na Dóri, hány egér van már?”

„Ha most egyet megcsipek és hozzá még kettőt, akkor lesz összesen három” — feleli az inaska.

— Ebben maradunk Pancser...

Működésben a Vezuv

(Rosina, június 28.) A Vezuv két napja újra működésben van. Szakadatlanul nagymennyiségű láva ömlik, de nem olyan mértékben, hogy a környék veszélyeztetve volna. Mint látványosság nagyon érdekes és gyönyörű.

Törvénybe iktatják a minimális munkabéreket

A nemzetközi munkaügyi konferencia határozatai

(Bucuresti, június 28. A Mai Világ levelezőjétől.) A múlt héten befejeződött nemzetközi munkaügyi konferencia napirendjén Albert Thomas igazgató jelentésén kívül egy csomó érdekes és nagyfontosságú kérdés szerepel. Így nagy vita folyt a minimális munkabérek megállapításáról. A Nemzetközi Munkaügyi hivatal előzőleg az összes kormányoknak kérdőíveket küldött és 22 kormány visszaérkezett válasza alapján Albert Thomas tervezetet dolgozott ki

az egyes országok kedvezőtlen helyzetben levő munkáskategóriáinak minimális munkabéreibre vonatkozólag.

A tervezet elsősorban a házi munkásokra vonatkozik. A német kormány a hozzáintézett kérdésre azt válaszolta, hogy a házimunkások munka- és bérviszonyai kollektív szerződésben nyertek rendezést és ezért Németországban a minimális munkabérek meghatározása felesleges.

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal tervezetéhez az összes delegátusok hozzászóltak, majd

szótöbbséggel elfogadták.

A javaslat mellett szavaztak a munkásszervezetek képviselői és a legtöbb kormánydelegátus. Ellene szavaztak az összes munkaadó szervezetek kiküldöttjei, valamint Magyarország és Jugoszlávia kormányainak delegátusai.

Az elfogadott tervezet alapján a Népszövetség tagállamai kénytelenek lesznek a minimális bérek ügyét törvényhozással rendezni.

A napirend további pontjait a munkásbiztosításra vonatkozó különböző technikai részletek kérdések alkották, amelyekkel egy újabb ankét lefolytatása után a jövő évi nemzetközi munkaügyi konferencia ismét behatóan fog foglalkozni.

A kongresszus napirendjének letárgyalása után a német delegáció azt indítványozta, hogy a francia, angol, spanyol és olasz tárgyalási nyelvek mellett a német nyelvet is ismerje el a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal hivatalos tárgyalási nyelvként. A német delegáció indítványát a többség azonban érthetetlen módon leszavazta.

Lepra!...

(Páris, június 28.) Az újabban fellelpett lepra-megbetegedések folytán a francia orvosakadémia elhatározta, hogy körlevélben közlik Franciaország összes

szes orvosaival a lepra kórtüneteit, tekintettel arra, hogy nagyon sok orvos ninesen tisztában azzal.

„A csapatok már nem képesek enni a hullabúztól...”

Megjelent József főherceg háborus memoárja az olasz frontról

Most jelent meg Budapesten József főherceg háborus memoárjainak doberdói kötete. Belőle vesszük a következő érdekes részleteket, 1916 augusztus-november hónapokról.

Augusztus 30-án ezeket találjuk a főherceg naplójában:

— Azon gondolat nem hágy nekem békét, hogy milyen vége lesz ennek a háborúnak, ha a vezetésben ilyen surlódások vannak és ily okatlan piszkálódások? Nálunk elvöl mindig a magasabb rangnak kell igazának lennie, még ha ezerszeresen sincs igaza.

— Október 21. A Monte San

Michele a legnehezebb mozsárbombákkal teljesen befödve. A legiszonyabb robbanások pokla ez, a levegő csak úgy üvölt, mint az éhes farkasok ezrescsordái, a becsapó gránátok áradatából keresztül-kasul szelve.

— Október 24. Sietve Hudi Logra megyek és Segetire. Utközben szemem előtt kavarog, mint lidérc, a háborúnak ma látott megrázóan rémséges képe. Ilyen kétségbeesett dulakodást még nem láttam. Láttam a 39-eseket, midőn nem volt már kezükben fegyver, nagy köveket fölemelni és azokkal hajítani, azokkal ütni.

Október 25. Nagyon aggaszt az a borzasztó körülmény, hogy vitéz csapataim már alig képesek enni, mert a hullák förtelmes büze akkora, hogy lélekzeni is alig lehetséges. Vattát és mentolcseppeket osztatok ki, hogy üdithessék magukat. A hullák oszlásnak indulnak és az állandósult délnyugati széllel olyannyira telítik bűzükkel a levegőt, hogy szegény csapataim még ezen tekintetben is a legrettenetesebb próbára tétetnek. Mint hogy a kézfecskendővel a lövésárokból csak a legközelebb fekvő halottakat lehet oltott mésszel befröcskölni, nem tudom e sulgos bajt orvosolni. A katonák legtöbbször oly undort érez és oly hányási inger fogja el őket hogy képtelenek bármilyen keveset is magukhoz venni. A becsapódó gránátok a hullákat széjjeltépték, összemorzsolják és a hullát és csafatokat az élők arcába, szemébe, szájába vágják vagy fröccsentik és ruháikat teleitatják. Tegnap egy kisebb osztaggal találkoztam, mely az állásból jött le, a légáramlat felém fújt és már kétszáz lépés távolságból éreztem az utálatos hullaszagot, melyet ruháikban hordanak magukkal.

— November 11. Boroevics megfellelkezik arról, hogy a Segeti táborban levő egész hadosztály 70%-os veszteségeket szenvedett és kimerültsége miatt a legkisebb testi teljesítményre ezidőszerint képtelen. Odafele megint csak a papiroson berajzolt kasztilikkal számolnak. Egy hadosztály, ha 800 főből áll vagy 14.000-ből, az csak mint fekete négyzet mindig egyformán hadosztály marad a papíron a magas parancsnokságok kezében.

— November 15. Cadorna büszke lehet csapataira. Az én harcvonalamon a hullák hekatombái hevernek, olaszok és az enyéme, kik örökre megkötötték a hősök barátságát és bekejték.

— November 23. A 6. hadosztály segítséget sürget. Jelenti, hogy a csapatok tovább nem bírják. A 29-es magyarok megadják magukat és zsebkezdőkkel integetnek. Mőd felett meg vagyok botránkozva ezen jelentés miatt. Elrendelem, hogy azokat, kik parancsaimnak nem engedelmesskednek, főbe kell lőni. Ezt a parancsot könnyű szívvel adom ki, mert biztos meggyőződés, hogy ez az egész zsebkezdőhistória hazugság, ha pedig igaz, akkor nem a magyarok integetnek.

Okleveles középiskolai tanár olcsón vállalja középiskolai tanulók vizsgára való előkészítését. Jelentkezéseket a kiadóhivatal elfogad.

**Kétszobás
fürdőszobás
lehetőleg
kertes
lakást**

keresek októberre.

Ajánlatokat „Ügyvéd” jellegre továbbít a Mai Világ kiadóhivatala.

NYARALÁSÁT

gyönyörű fenyvesek közötti magaslaton, 10 holdas parkirozott kastélyban, Kolozsvártól 11 kilométer távolságra, klimatikus helyen töltheti. Kitűnő forrásvíz, jó házi koszl, savó és lejkura, szép erdős kiránduló helyek, hideg és meleg fürdő áll a nyaralók rendelkezésére.

Kozák István hirtokos, Suciag.

Bővebb felvilágosítás a „Lloyd Express” hirdetési vállalatnál kapható Cluj, Str. Radu 9. Telefon: 14-55.